From: VNG <info@vng.nl>
Sent: donderdag 15 juli 2021 09:45:10
To: Info
Cc:
Subject: Lbr. 21/059 - Wet straffen en beschermen, Wvggz en Wzd

Lbr. 21/059 - Wet straffen en beschermen, Wvggz en Wzd

15 juli 2021

Geachte heer, mevrouw,

Aanleiding
Deze ledenbrief bevat twee onderwerpen. Op 1 juli jl. is de Wet straffen en beschermen (Wet SenB) in werking getreden. Deze brief biedt een overzicht van de gevolgen van die wet voor gemeenten, die vooral betrekking hebben op informatieverstrekking en gegevensdeling. We verwijzen daarbij naar concrete handreikingen.

Het tweede onderwerp is de Wet verplichte ggz (Wvggz). Voor de Wvggz is het noodzakelijk om te kunnen communiceren via beveiligde interoperabele mail. Daarnaast vragen we aandacht voor de verwerkersovereenkomst Wvggz die niet door alle gemeenten is ondertekend.

Deze onderwerpen maken deel uit van de ontwikkelingen in de samenwerking in het zorg- en veiligheidsdomein. Doel is om de (kwetsbare) inwoner te helpen en daarmee een positief maatschappelijk en financieel effect te bereiken: een betere kwaliteit van leven en minder overlast en veiligheidsproblemen. De landelijke stuurgroep zorg en veiligheid heeft hiertoe een gezamenlijke agenda opgesteld: perspectief 2025.

Volledige brief

Contact
Postbus 30435
2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93
info@vng.nl

Afmelden
Gegevens wijzigen
Reageren

vng.nl

Dit bericht is verzonden door VNG in opdracht van:
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Aan de leden

Datum
14 juli 2021
Kenmerk
TISA/U202100638
Lbr. 21/059
Telefoonnummer
070-373 8393
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Ledenbrief Zorg en Veiligheid over de Wet straffen en beschermen, Wvggz en Wzd

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Aanleiding

Deze ledenbrief bevat twee onderwerpen. Op 1 juli jl. is de Wet straffen en beschermen (Wet SenB) in werking getreden. Deze brief biedt een overzicht van de gevolgen van die wet voor gemeenten, die vooral betrekking hebben op informatieverstrekking en gegevensdeling. We verwijzen daarbij naar concrete handreikingen.
Het tweede onderwerp is de Wet verplichte ggz (Wvggz). Voor de Wvggz is het noodzakelijk om te kunnen communiceren via beveiligde interoperabele mail. Daarnaast vragen we aandacht voor de verwerkersovereenkomst Wvggz die niet door alle gemeenten is ondertekend.
Deze onderwerpen maken deel uit van de ontwikkelingen in de samenwerking in het zorg- en veiligheidsdomein. Doel is om de (kwetsbare) inwoner te helpen en daarmee een positief maatschappelijk en financieel effect te bereiken: een betere kwaliteit van leven en minder overlast en veiligheidsproblemen. De landelijke stuurgroep zorg en veiligheid heeft hiertoe een gezamenlijke agenda opgesteld: perspectief 2025[1].

Wet straffen en beschermen voor gemeenten

De Wet straffen en beschermen (Wet SenB) is per 1 juli jl. in werking getreden. Deze wet brengt wijzigingen aan in enkele andere wetten, zoals de Penitentiaire Beginselenwet (Pbw), de Penitentiaire Maatregel (PM) en het Wetboek van strafrecht. Enkele onderdelen van de wet SenB zijn voor gemeenten van direct belang. Het gaat om artikelen 18a en 18b die worden ingevoegd in de Pbw en artikel 20b dat wordt ingevoegd in de PM. De overige onderwerpen van de Wet SenB wijzigen vooral het regime tijdens detentie. Een overzicht daarvan is hier te vinden.

[1] https://vng.nl/nieuws/nog-beter-samenwerken-bij-zorg-en-veiligheid

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

18a Pbw: Informatieverstrekking met het oog op re-integratie

Voor iedere gedetineerde wordt een Detentie- en Re-integratieplan (D&R-plan) opgesteld. Art. 18a van de Pbw biedt een wettelijke grondslag voor het delen van gegevens uit het D&R-plan *zonder* toestemming van de gedetineerde. Wel moet de gedetineerde goed worden geïnformeerd over de gedeelde informatie. Deze informatiedeling is een voorwaarde voor de uitvoering van het Bestuurlijk Akkoord, dat gemeenten, de DJI en de Reclassering in 2019 hebben gesloten.
Het eerste lid van art. 18a Pbw draagt de directeur van een PI op binnen 4 weken na start van de detentie een D&R-plan op te stellen. Het vierde lid bepaalt dat de directeur ten behoeve van het vaststellen of het aanpassen van het D&R-plan kan overleggen met de reclassering en met het college van burgemeester en wethouders van de gemeente van herkomst en/of van de gemeente waar de gedetineerde zich wil vestigen. Als aanvulling is in art. 20b PM vastgelegd dat PI, reclassering en het college van B&W gegevens kunnen delen die noodzakelijk zijn voor het D&R-plan. Een handreiking Gegevensuitwisseling op grond van artikel 18a is gereed. Daarin wordt uitgelegd hoe om te gaan met het verstrekken van informatie. Deze handreiking is gepubliceerd op de websites van de DJI[2] en de VNG[3].

18b Pbw: informatieverstrekking vanwege risico op gewelds- of zedenmisdrijf

De Wet straffen en beschermen regelt met art. 18b Pbw de informatieverstrekking onder ketenpartners wanneer het risico bestaat dat een gedetineerde een ernstig gewelds- of zedenmisdrijf zal begaan. Lid 1 bepaalt dat de ketenpartners elkaar in dat geval gegevens verstrekken. Lid 2 geeft ketenpartners de opdracht om de directeur van de inrichting op de hoogte stellen als zij op grond van het eerste lid gegevens over een gedetineerde uitwisselen. Dit ten behoeve van de vastlegging hiervan in het penitentiair dossier van de gedetineerde.

De ketenpartners zijn: de directeur van de inrichting, de ministers voor Rechtsbescherming en van Justitie en Veiligheid, de burgemeester, de reclassering, het Openbaar Ministerie en de politie.
De verstrekking van de gegevens vindt plaats als dit ter bescherming van de veiligheid van anderen noodzakelijk is èn dit hoort bij de uitoefening van ieders taak. Een voorlopige handreiking voor de ketenpartners is gereed en te vinden op de website van de VNG. Komende tijd wordt de werkwijze van gegevensuitwisseling tussen PI-directeur en burgemeester nader uitgewerkt. De handreiking wordt te zijner tijd aangepast.

Relatie 18b Pbw en Handelingskader Bestuurlijke Informatie Justitiabelen (BIJ)

In het Handelingskader Bestuurlijke Informatie Justitiabelen (BIJ) verloopt de gegevensverstrekking eenzijdig van de directeur van de PI richting de burgemeester en is die gericht op het voorkomen van openbare ordeverstoring als er een risico op maatschappelijke onrust bestaat. Een BIJ-melding wordt alleen gedaan voor gedetineerden die veroordeeld zijn voor ernstige zeden- en/of geweldsdelicten. Een melding conform 18b Pbw kan gedaan worden voor alle gedetineerden zonder een voorwaardelijk kader bij risico op het plegen van een ernstig zeden- en/of geweldsmisdrijf bij terugkeer in de samenleving.

Wvggz

Rond de Wvggz spelen twee zaken:
1. Een goede monitor vraagt om een verwerkersovereenkomst tussen gemeenten en Khonraad
2. Gegevensdeling tussen partijen in de keten moet op een veilige manier plaatsvinden.

---

[2] De site van DJI: https://www.dji.nl/justitiabelen/volwassenen-in-detentie/wet-straffen-en-beschermen
[3]De site van VNG: https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/re-integratie-ex-gedetineerden

Ad 1. *Verwerkersovereenkomst:* De gemeentelijke regio's, Zorg- en Veilgheidshuizen en Veiligheidsregio's hebben behoefte aan data over Wvggz, Wzd of Huisverbod uit het Khonraad-systeem. Om deze data te mogen leveren, moet Khonraad een verwerkersovereenkomst afsluiten met de opdrachtgever, de gemeente dus. Zie hiervoor ook het bericht dat we hierover eerder plaatsten op onze website. Van Khonraad begrijpen we dat de verwerkersovereenkomsten nog lang niet door alle gemeenten zijn geaccordeerd. Het gevolg is dat geen gemeentelijke data worden verstrekt aan andere partijen dan de individuele gemeente. Dus ook niet aan samenwerkingsverbanden zoals bijvoorbeeld Zorg- en Veiligheidshuizen.

Voor een goede monitoring van het totale Wvggz-proces adviseren wij de verwerkersovereenkomst met Khonraad op de kortst mogelijke termijn te (laten) accorderen. Mocht hierbij het idee leven dat uitsluitend verwerkersovereenkomsten kunnen worden getekend conform het VNG-model, dan is dat in dit geval niet terecht. Het gaat hier immers over een vrijwillige zakelijke overeenkomst tussen een individuele gemeente en een aanbieder van software, de commerciële partij Khonraad.

Ad 2. *Gegevensdeling:* Uit een onderzoek door het Ketenbureau Wvggz is gebleken dat gegevensdeling tussen de ketenpartijen niet altijd plaats vindt via veilige interoperabele mail. Dat is wel nodig omdat de gegevens vaak bijzonder vertrouwelijk van karakter zijn. Duidelijk is dat het systeem van Khonraad, waar de crisismaatregel en het verkennend onderzoek in worden vastgelegd, aan alle veiligheidseisen voldoet.
Toch moet ook de informatiedeling die buiten Khonraad plaats vindt aan de veiligheidsnormen voldoen. Dit is in de diverse handreikingen van de VNG ook duidelijk aangegeven. Daarom zal de VNG op korte termijn onderzoeken of er gemeenten zijn die niet beschikken over veilige interoperabele mail als middel om dergelijke gegevens (binnen de keten) te delen. Wij zullen gemeenten hierover benaderen.

Wat betekent dit voor de ambtelijke organisatie
De ambtelijke organisatie wordt gevraagd de gebruikersovereenkomst met Khonraad te tekenen. Verder vragen we na te gaan of in de noodzakelijke gevallen wordt gewerkt via veilige mail.

Vragen
Als u twijfelt of u voldoet aan de noodzakelijke eisen die de veiligheid van vertrouwelijke gegevensdeling stelt kunt u ons ook om advies vragen. Dat kan via een mail aan wvggz@vng.nl

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur